

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ «ОНЛАЙН - ЕКСКУРСІЯ» НА ЗАНЯТТЯХ ГУРТКІВ «ФОЛЬКЛОР ТА ЕТНОГРАФІЯ НАРОДУ УКРАЇНИ» ТА «КЕРАМІКА» В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДІСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

З досвіду роботи Подрезової Олени Степанівни, керівника зразкового колективу «Гончарство, кераміка та художня обробка пластичних мас» Комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості №2 Харківської міської ради»

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

Саме такий, комплексний підхід, в умовах розбудови Нової української школи є максимально дійсним для визначення перспектив краєзнавчої та практичної роботи у гуртках декоративно-ужиткового напрямку позашкільної освіти. Враховуючи, що надання практичних навичок і умінь з народних ремесел не входить до шкільної програми, а курс «Харківщинознавство» запобіжно передбачає кілька годин на вивчення народної творчості лише теоретично, можна сказати, що позашкільна освіта, як і сучасна педагогічна наука взагалі, дає можливість використовувати різноманітні освітні технології, залучати форми і методи навчальної та виховної діяльності в освітній процес для вивчення цієї теми.

В умовах складної епідеміологічної ситуації у країні виникла потреба тимчасового переходу на змішане та дистанційне навчання. У зв'язку з цим виникла потреба у використанні нових педагогічних методик, технологій, форм роботи тощо. Однією з таких освітніх технологій, яку ми успішно використовували у роботі гуртка під час дистанційного навчання, є проектна діяльність учнів.

Робота за методом проєктів передбачає постановку певної проблеми і наступне її розкриття, чітке планування дій, розподіл (якщо розглядається групова робота) ролей, тобто наявність завдань для кожного учасника за умов тісної взаємодії, відповідальність учасників проєкту за свою частину роботи, регулярне обговорення проміжних кроків та результатів. Під час проєктної діяльності учні розвиваються як творча особистість, здатна до практичної роботи та залучаються до активної пізнавальної діяльності.

Вміннями, які вони набувають, є:

- планування своєї роботи, попередньо прораховуючи можливі результати;
- використовування багатьох джерел інформації і грамотного її опрацювання;
- самостійне збирання і накопичення матеріалу та формування цілісної картини світу;
- спілкування з однолітками не тільки своєї школи, міста, але й інших міст і навіть країн;
- установка соціальних контактів (розподіл обов'язків, взаємодії один з одним);

- створення «кінцевого продукту» - матеріального носія проектної діяльності (доповідь, реферат, фільм, календар, журнал, проспект, сценарій);
- представлення створеного перед аудиторією;
- оцінювання себе та інших.

Постановка цих завдань та набуття вмінь учнями відповідає роботі у режимі дистанційного спілкування всередині груп та між групами при підготовці завдання у вільний від занять час, обговорення результатів попередньої діяльності між етапами та підведення підсумків під час загальної онлайн - конференції.

Навчальний процес в інформаційно-освітньому середовищі навчального закладу, заснованому на використанні засобів ІКТ, у порівнянні з традиційним процесом навчання дозволяє:

- забезпечити доступ до різноманітної інформації з кращих бібліотек, музеїв; дати можливість слухати лекції провідних вчених і задавати їм питання, брати участь у роботі віртуальних шкіл;
- підвищити інтерес учнів до предметів, що вивчаються за рахунок наочності, цікавості, інтерактивної форми подання навчального матеріалу, посилення міжпредметних зв'язків;
- підвищити мотивацію самостійного навчання, сприяє розвитку критичного мислення;
- активніше використовувати методи взаємонавчання (обговорення навчальних проблем на форумах, в чатах, оперативне отримання підказок);
- розвивати навчальну ініціативу, здібності та інтереси учнів.

Важливим інструментом для сучасної освіти є віртуальні інтерактивні екскурсії, які приходять на зміну традиційним методам навчання.

Віртуальна екскурсія – це організаційна форма навчання, що відрізняється від реальної екскурсії віртуальним відображенням реально існуючих об'єктів із метою створення умов для самостійного спостереження, збору необхідних фактів тощо. Перевагами її є доступність, можливість повторного перегляду, наочність і багато іншого.

Ознайомившись з поняттям «віртуальна екскурсія» і процесом створення такої екскурсії для учнів тієї чи іншої вікової категорії, можна зробити перехід від віртуальних екскурсій до проведення онлайн-екскурсій старшими вихованцями гуртка для молодших груп. Враховуючи, що всі учні вміють користуватися комп'ютерами, планшетами, смартфонами тощо, вони за допомогою керівника гуртка, спираючись на власний досвід та уроки інформатики, можуть шукати інформацію у мережі Інтернету. Тому завдання по складанню віртуальної екскурсії не видається складним. Програма занять та самостійний пошук інформації дає можливість приділити достатньо часу для втілення у життя запланованого проекту.

Пропонується наступний алгоритм для проведення 3-годинного дистанційного заняття в режимі онлайн - конференції «Творчий проект – онлайн-екскурсія» (будь-якого музею України, етнографічної пам'ятки, онлайн-конкурсу, а також для одноденних онлайн - походів):

АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. ВСТУП. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Відеоролик «Культурний карантин»[6]

1. РОЗДІЛ I. (15 хв.)

1.1. Повідомлення теми заняття.

1.2. З дітьми розробляється пам'ятка пошуку інформації.

1.3. Обговорення теми, мети та завдань заняття.

1.4. Складання плану екскурсії. Розподіл на групи (умовно). Розподіл завдань для груп, наприклад:

- «Географи» - складання геолокацій та розробка маршруту;
- «Журналісти» - складання плану інтерв'ю з майстрами;
- «Історики» - інформація щодо виникнення музею;
- «Експерти з паркової скульптури» - інформація о скульпторах (керамістах) та їх творіннях;
- «Експерти з глиняного посуду» - інформація щодо видів традиційного опішнянського глиняного посуду, його назв, декорування тощо;
- «Фотожурналісти» - складання тематичних серій фотографій з власних архівів (в цю групу попадають діти, які відвідували музей раніше і мають фото з перебування там)

2. ПРАКТИЧНА САМОСТІЙНА РОБОТА (20 хв). Перерва (15 хв)

Самостійна робота вихованців по групах з виконання пошуку інформації

3. РОЗДІЛ II. (20 хв.)

2.1. Почергове обговорення знайденої інформації у групах.

2.2. Звіт роботи групи «Фотожурналістів». Підбір фотоматеріалів зі звіту іншим групам для створення власних презентацій за своїм завданням.

4. ПРАКТИЧНА САМОСТІЙНА РОБОТА (20 хв). Перерва (15 хв)

Виконання поставлених завдань та створення фрагментів презентацій за цими завданнями.

5. РОЗДІЛ III. (20 хв.)

5.1. Об'єднання всієї підібраної інформації, обговорення та створення однієї загальної презентації з фрагментів.

6. ПРАКТИЧНА САМОСТІЙНА РОБОТА (20 хв).

Створення онлайн - екскурсії за розробленими матеріалами для молодших вихованців гуртка, прийняття участі в онлайн-конкурсі тощо.

7. ВИСНОВКИ

7.1. Підведення підсумків роботи.

Керівник гуртка є партнером та співучасником процесу, він допомагає, направляє та підказує, до роботи також залучаються батьки, або працівники музею (наприклад, листування, за попередньою домовленістю).

Вихованці у процесі такої діяльності, опановують навички роботи дистанційно, у колективі та з молодшими школярами; створення презентацій; роботи з літературними, архівними, писемними та фото-джерелами.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА.

1. Національний музей гончарства в Опішньому. Офіційний сайт. <https://opishne-museum.gov.ua/gorshhyky-dvijnyata/>
2. http://spec.vntu.edu.ua/conf/pdf/conf_402-415.pdf - віртуальна екскурсія у роботі вчителя
3. <https://ru.osvita.ua/school/method/technol/1415/> - Метод проектів – ефективна технологія навчання
4. <https://naurok.com.ua/post/8-variantiv-nezabutno-virtualno-ekskursi> - 8 варіантів незабутньої віртуальної екскурсії
5. https://vim.gov.ua/pages/_journal_files/07.10.2013/pdf/116-121.pdf - віртуальна екскурсія важливий метод презентації музею.
6. Відеоролик від Музею гончарства в Опішньому «Культурний карантин» - https://www.youtube.com/watch?v=H8gi0foVA9I&feature=emb_logo
7. Презентація одноденного походу на Меморіальний комплекс «Висота маршала Конєва», розроблена вихованцями гуртка Кузнецюї Марії та Кіктева Ігоря. Посилання: https://drive.google.com/drive/folders/1VHf1X087GGQCDJC_5abTtMWu1zUH33N_?usp=sharing
8. Презентація команди гуртка для відкритої історико-культурологічної гри «Велика колонізація» у рамках циклу ігор «Віртуальні подорожі» для учнів 8-11-х класів. Посилання: https://drive.google.com/drive/folders/1VHf1X087GGQCDJC_5abTtMWu1zUH33N_?usp=sharing
9. Презентація «Загадки про опішнянський глиняний посуд» вихованця гуртка Говорухи Володимира. Посилання: https://drive.google.com/drive/folders/1VHf1X087GGQCDJC_5abTtMWu1zUH33N_?usp=sharing